

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра екології, збалансованого природокористування
та захисту довкілля

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ І КУРОРТОЛОГІЯ

Освітньо-професійна

програма

спеціальність

галузь знань

освітній ступінь

факультет

Екологія

101 Екологія

10 Природничі науки

Бакалавр

Агротехнологій та екології

Полтава

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані ЗВО	вибіркова
Рік навчання (курс)	4
Семестр	7
Лекції (годин)	22
Практичні (семінарські) (годин)	24
Лабораторні (годин)	-
Навчальна практика	-
Самостійна робота (годин)	89
в т. ч. індивідуальні завдання (вказати вид) (годин)	-
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: дисципліна вивчається на початковому етапі підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 101 «Екологія» і тому базується на знаннях з біології, загальної екології, заповідної справи, а набуті знання використовуватимуться у подальшому при вивченні дисциплін спеціалізації.

3. Заплановані результати навчання

Мета: формування компетентностей щодо вміння оцінювати природні ландшафти з точки зору їх використання в рекреаційній галузі.

Основні завдання навчальної дисципліни: надати студентам базисні фахові знання та навички екологічно раціонального лісокористування та його екологічного контролю в плані реалізації рекреаційних потреб суспільства; ознайомлення з рекреаційними ресурсами, їх класифікацією та характеристикою; навчити студентів основ рекреаційного природокористування, реалізованих на прикладі вітчизняних та іноземних природних парків; оволодіти знанням шляхів і механізмів профілактичного та лікувального впливів на організм людини основних методів курортології; забезпечити професійну підготовку бакалаврів-екологів для їх самостійної плідної роботи в закладах природно-заповідного фонду, узгоджуючи їх статус з рекреаційними потребами суспільства; навчити студентів застосувати набуті знання для організації та ведення екологічно збалансованої рекреаційної діяльності в природних парках та інших об'єктах ПЗФ України.

Компетентності:**загальні:**

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

фахові:

Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі

програмні результати навчання:

Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.

Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Рекреаційні ресурси України та світу, їх роль у відпочинку та оздоровленні населення

Тема 2. Характеристика та особливості природних і культурноісторичних рекреаційних ресурсів

Тема 3. Рекреаційний туризм

Тема 4. Основні види та напрямки санаторно-курортного оздоровлення та лікування

Тема 5. Напрямки раціонального використання та відтворення рекреаційних ресурсів

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	денна форма		
		у тому числі		
	Л	П	с.р.	
Тема 1. Рекреаційні ресурси України та світу, їх роль у відпочинку та оздоровленні населення	25	4	4	17
Тема 2. Характеристика та особливості природних і культурноісторичних рекреаційних ресурсів	26	4	4	18
Тема 3. Рекреаційний туризм	26	4	4	18
Тема 4. Основні види та напрямки санаторно-курортного оздоровлення та	28	4	6	18

лікування				
Тема 5. Напрямки раціонального використання та відтворення рекреаційних ресурсів	30	6	6	18
Усього годин	135	22	24	89

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
Тема		
1	Тема 1: Оцінка рекреаційного потенціалу території	4
2	Тема 2: Розробка напрямків зниження навантаження на рекреаційні ресурси	4
3	Тема 3: Розробка та проектування маршрутів рекреаційного туризму	4
4	Тема 4: Біокліматичні умови регіону, їх характеристика та особливості	6
5	Тема 5: Рекреаційна сутність санаторно-курортної справи на Півдні України	6
	Разом	24

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Міжнародна, регіональна та національна стандартизація рекреативних видів діяльності та територій. Діяльність міжнародних та регіональних організацій із рекреації. Всесвітня 10 14 організація охорони здоров'я (ВООЗ), ЮНЕСКО, Організація економічного співробітництва і розвитку (OECD), інші.	17
2	Міжнародні еколого-рекреаційні стандарти та норми. Практика їх застосування	18
3	Охорона природи в т.ч. з рекреаційною метою. Національне законодавство в сфері рекреації та охорони рекреативних територій	18
4	Рекреація в національних парках, заповідних, природних ландшафтах, історико-туристичних комплексах та в курортних зонах	18
5	Порядок проведення екологічної сертифікації в сфері курортної діяльності та курортних зон. Специфіка степової курортології	18

	Разом	89
--	--------------	-----------

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з дисципліни «Рекреаційні ресурси і курортологія» навчальним планом не передбачена.

8. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання, форми поточного і підсумкового контролю

Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- контрольна робота;
- виконання вправ на практичних заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи.

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом - залік.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Виконання контрольної роботи**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	25	Здобувачем вищої освіти надана повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації)
Достатній	24-20	Здобувачем вищої освіти надана достатньо повна відповідь (менше 75% потрібної інформації та незначні помилки)
Задовільний	19-15	Здобувачем вищої освіти надана не повна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації та незначні помилки)
Низький	14-1	Здобувачем вищої освіти надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30 % потрібної інформації)

Виконання практичних завдань

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	10	Здобувачем вищої освіти надана повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації)
Достатній	9-7	Здобувачем вищої освіти надана достатньо повна відповідь (менше 75% потрібної інформації та незначні помилки)
Задовільний	6-4	Здобувачем вищої освіти надана не повна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації та незначні помилки)
Низький	3-1	Здобувачем вищої освіти надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30 % потрібної інформації)

Виконання завдань самостійної роботи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувачем вищої освіти надана повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації)
Достатній	4	Здобувачем вищої освіти надана достатньо

		повна відповідь (менше 75% потрібної інформації та незначні помилки)
Задовільний	3	Здобувачем вищої освіти надана не повна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації та незначні помилки)
Низький	2-1	Здобувачем вищої освіти надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30 % потрібної інформації)

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи ЗВО			мРазо
	Контрольна робота	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Рекреаційні ресурси України та світу, їх роль у відпочинку та оздоровленні населення	25	10	5	15
Тема 2. Характеристика та особливості природних і культурноісторичних рекреаційних ресурсів		10	5	15
Тема 3. Рекреаційний туризм		10	5	15
Тема 4. Основні види та напрямки санаторно-курортного оздоровлення та лікування		10	5	15
Тема 5. Напрямки раціонального використання та відтворення рекреаційних ресурсів		10	5	40
ВСЬОГО:	25	50	25	100

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення необхідного для вивчення навчальної дисципліни: технічні засоби навчання, дистанційна платформа Moodle.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Фоменко н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія к.: Центр навчальної літератури, 2007. - 312 с.
2. Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2006. – 264 с.
3. Туристична курортологія / Укл.: Бойко І.Д., Савранчук Л.А. – Чернівці: Рута, 2007. – 116 с.
4. Кушнірук Ю.С. Рекреалогія: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 148 с.
5. Закон України "Про курорти" від 2 жовтня 2019 року N 145-IX. URL:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T182581.html
6. Закон України № 324/95-ВР від 15.09.1995 р. “Про туризм”. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
7. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 03.02.2018. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
8. Закон України від 19.06.2003 р. № 962- IV “Про охорону земель”. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/962-15>

Допоміжні

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик - К.: ВПЦ «Київський університет», 2001. - 395 с.
2. Гулич О.І. Екологічно збалансований розвиток курортно-оздоровчих територій: питання теорії і практики: Монографія. - Львів: ІРД НАН України, 2007. - 208 с.
3. Костриця М.М. Сільський туризм: теорія, методологія, практика (етноісторичний туристичний кластер «Древлянська земля»). - Житомир: ЖДТУ, 2006. - 196 с.
4. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навч. Посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 424 с.
5. Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навч. посібник. - 2-ге вид. / В.І. Стафійчук. - К.: Альтерпрес, 2008. - 264 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Електронна бібліотека. URL: <http://e-eritage.ru/unicollections>.
3. Human Ecology. URL: <http://What's Been Published. htm>.